

ת"פ 42067/04/10 - מדינת ישראל נגד אפרים איתם

בית משפט השלום בקריית שמונה

16 יוני 2014

ת"פ 42067-04-10 מדינת ישראל נ' איתם

בפני כב' השופט מורן מרגלית
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
אפרים איתם

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד שלומי עזרא הנאשם: בעצמו ועל ידי ב"כ עו"ד גיל פרידמן

פסק דין

הנאשם הודה, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של נהיגה במהירות מופרזת לפי סעיף 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: **תקנות התעבורה**), העלבת עובד ציבור, עבירה לפי סעיף 288 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **החוק**) וכן, בהפרעה לשוטר במילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק.

כתב האישום המתוקן:

במרכזו של כתב האישום המתוקן, ניצב אירוע אשר התרחש ביום 24.10.08 בסמוך לשעה 16:15 בכביש 98 מצומת גשור לכיוון צומת נחל גולן.

במועד זה, כך נטען, נהג הנאשם ברכב מסוג מאזדה מ.ר. 18-522-66 (להלן: **הרכב**) במהירות של 157 קמ"ש בדרך שאינה עירונית בה מהירות הנסיעה המותרת הינה 80 קמ"ש.

השוטר, אייל פלה (להלן: **השוטר פלה**), אשר הבחין ברכב הנאשם נוסע במהירות מופרזת הבהב לו ומשלא עצר הנאשם את רכבו, החל השוטר פלה לנסוע אחריו תוך שהוא מפעיל את האורות הכחולים וכורז לו במערכת הכריזה, עד שנעצר רכב הנאשם.

בשלב זה, כך עולה מעובדות כתב האישום, ירד הנאשם מן הרכב ואמר לשוטר פלה: "יאי מטומטם, מה אתה חושב שאתה עוצר אותי לפני השבת, אני לא אחלל שבת בגללך, אני עוד אפנה לדודי כהן שיפתח לך את התחת".

משביקש השוטר פלה מן הנאשם להציג בפניו רישיונות, אמר לו הנאשם: "אני לא נותן לך כלום".

עוד נטען במסגרת כתב האישום המתוקן, כי כשחזר השוטר פלה על בקשתו זו אמר לו הנאשם: "אני נוסע לנוב, תבוא אחריי לשם" ואז, עלה לרכבו ונסע מן המקום.

הסדר הטיעון:

ב"כ הצדדים הגיעו להסדר טיעון, אשר הוצג בפני כבוד השופט ס. דבור ביום 19.9.12 לפיו, הנאשם יודה בעובדות כתב האישום המתוקן ובטרם יורשע, יופנה לשירות המבחן אשר יגיש תסקיר בעניינו ובו תיבחן האפשרות להימנע מהרשעתו של הנאשם בדין.

הובהר לצדדים, כי הזמנת תסקיר שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט לתוצאה כלשהי.

תסקיר שירות המבחן:

מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם הינו בן 61, נשוי ואב לשמונה ילדים המשמש כנשיא חברת נפט.

הנאשם שירת בצבא במשך 30 שנה בתפקידים פיקודיים. לאחר שחרורו, עמד הנאשם בראש המפלגה הדתית לאומית ושימש כחבר כנסת וכשר במשרדי התשתיות והשיכון במשך 8 שנים.

כן צוין, כי המדובר באדם בעל ערכים נורמטיביים חיוביים של תרומה לציבור ובעל יכולות תפקודיות גבוהות.

הנאשם לקח אחריות חלקית על ביצוע העבירות אשר יוחסו לו בכתב האישום המתוקן וטען, כי סד הזמנים בו היה נתון בשל מועד כניסת השבת, הוא אשר עמד בבסיס התנהגותו במהלך האירוע נשוא כתב האישום, והביע חרטה ומבוכה בגין מעורבותו באירוע זה.

על פי הנתען בתסקיר, ביצוע העבירות על ידי הנאשם נעשה על רקע קושי להתמודד עם תחושות לחץ ותסכול הנובע מהיותו מורגל להיות בעמדות כוח והשפעה, דבר אשר טשטש את גבולות ההתנהגות התקינה.

כן צוין, כי המדובר בעבירה יחידה וחרیגה ביחס להתנהלותו התקינה והחיובית של הנאשם לאורך השנים וכי הנאשם מכבד את ההליך המשפטי.

לפיכך, כמו גם לאור הערכת שירות המבחן כי הרשעתו בדין של הנאשם עלולה לפגוע במעמדו ובאפשרויות העסקתו של הנאשם בעתיד, המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעתו של הנאשם בדין.

שירות המבחן סבר, כי אי הרשעתו של הנאשם בצירוף השתת שירות לתועלת הציבור בהיקף של 150 שעות יהוו ענישה הולמת בנסיבות העניין.

במסגרת תסקיר משלים מיום 20.8.13, הוצגה תכנית לפיה יבוצע צו השל"צ בתפקיד חונכות במסגרת הוסטל "בית

עלם".

טענות הצדדים:

במסגרת טיעוניו לעונש, עתר ב"כ המאשימה להרשעתו של הנאשם בדין ולהשית עליו את העונשים כדלקמן: מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון.

לטענת ב"כ המאשימה, אין מקום להימנע מהרשעתו של הנאשם שכן, לא הוכחה פגיעה קונקרטיה בו במידה ויורשע.

הגם שצוין כי התנהגות זו נבעה ממעמדו הקודם של הנאשם, הרי שאין לקבלה כלל ועיקר.

ב"כ המאשימה אישר כי לנאשם אין עבר פלילי אולם, לחובתו הרשעות קודמות בתחום התעבורה (העתק מגיליון הרשעות בתחום התעבורה הוגש וסומן **ת/1**).

כן אישר ב"כ המאשימה כי כתב האישום כנגד הנאשם הוגש כשנתיים לערך לאחר קרות האירוע, אך טען כי אין לזקוף לחובת המאשימה את פרק הזמן בן 4 השנים בו התנהל ההליך דן.

מנגד טען ב"כ הנאשם, כי יש לאמץ את המלצות התסקיר ולהימנע מהרשעתו של הנאשם.

ב"כ הנאשם עמד על תרומתו הרבה של הנאשם למדינה במסגרת שירותו הצבאי הארוך ולאחריו, וביקש כי זו תעמוד לזכותו כעת.

הרשעת הנאשם בגין אירוע חד פעמי אשר נבע מלחץ, תפגע בו בצורה משמעותית ואיזון בין פגיעה זו ובין יתר האינטרסים, מביא למסקנה לפיה יש להימנע כאמור מהרשעתו.

לגישתו, "הלכת כתב" חלה על המקרה דן וזאת, הן מבחינת מהות העבירות בביצוען הודה הנאשם והן מבחינת הסיכוי שהנאשם יוכל לכהן בעתיד בתפקידים ציבוריים.

כמו כן, עתר ב"כ הנאשם שלא לפסול את רישיון הנהיגה של הנאשם וזאת לאור העובדה שמקום עבודתו של הנאשם הינו בירושלים בעוד הוא מתגורר בצפון הארץ.

דברי הנאשם:

הנאשם בחר לעשות שימוש בזכות המוקנית לו לומר דבריו בטרם גזירת הדין.

בדבריו, ציין הנאשם את תחושתו הקשה הנובעת מעצם ניהול ההליך כנגדו וביקש כי שמו לא יוכתם כאחרון העבריינים במיוחד בשלב זה של חייו.

לטענתו, אף אם כשל באופן רגעי יש לשים כישלון זה בפרופורציה. הנאשם שב וציין את תרומתו למדינה וציין, כי הינו

בעל אות המופת ממלחמת יום הכיפורים.

הנאשם ביקש לסיים פרק זה בחייו, אשר נמשך למעלה משש שנים ומחצה, ולאפשר לו לשוב לחיים נורמטיביים ללא כתם של הרשעה וכי הינו מוכן לתרום לחברה בנוסף על תרומתו עד עתה.

דין והכרעה:

הנאשם הודה בביצוע עבירות של נהיגה במהירות מופרזת, העלבת עובד ציבור והפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

כאמור, במקרה דנן ובשים לב לטיעוני הצדדים, טווח הענישה המגולם בהסדר הטיעון שגובש בין הצדדים נע בין מאסר על תנאי, קנס ופסילה - כפי שעותרת המאשימה, לבין אי הרשעה ועונש של "צ - כפי שעותרת ההגנה.

סוגיית בחינת קבלתם של הסדרי טיעון, לאחר כניסתו לתוקף של תיקון 113, זכתה להתייחסות בפסיקת בית המשפט העליון אך לאחרונה, במסגרתה נקבע כי על בית המשפט לבחון האם הענישה אליה הפנו הצדדים, בין במסגרת עונש קונקרטי מוסכם ובין אם המדובר בטווח ענישה, נמצאת בגדרו של מתחם העונש ההולם לסוג עבירות אלה.

שעה שהתשובה לשאלה זו חיובית, על בית המשפט לבחון האם העונש המוסכם עומד במבחנים הקבועים בחוק תוך יישום הוראותיו, זאת לצד הכלל המצמצם את התערבותו של בית המשפט בהסדר טיעון (ראה למשל: **ע"פ 3856/13 שי גוני נגד מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים)).

בנסיבות המקרה דנן וכפי שיפורט בהמשך, השתכנעתי כי הצדדים הצביעו על ענישה הנמצאת בגדרו של מתחם העונש ההולם לסוג עבירות אלה וזאת כפי שמשתקף אף ממדיניות הענישה הנוהגת.

יחד עם זאת ובכדי שלא יימצא הנייר חסר, מצאתי לעמוד בקצרה על הערכים אשר נפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם וכן, על מדיניות הענישה הרלוונטית הנוהגת ביחס לכל אחת מן העבירות אשר בביצוען הודה הנאשם.

כידוע, קביעת מתחם הענישה נעשה בהתאם ל"עקרון ההלימה" במסגרתו יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

ברי, כי הערך החברתי אשר נפגע כתוצאה מעבירה של נהיגה במהירות מופרזת (בענייננו מהירות של 157 קמ"ש הגבוהה ב-77 קמ"ש מן המהירות המותרת בחוק) הינו הגנה על בטחון המשתמשים בכביש.

הערך החברתי אשר נפגע כתוצאה מעבירת העלבת עובד ציבור ועבירת הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, הינו הגנה על שלומם וביטחונם של אנשי אכיפת החוק ובאופן רחב יותר, כיבוד שלטון החוק והגנה על עקרונות המשטר הדמוקרטי.

הנאשם, כפי שפורט לעיל, התעלם מאיתותו של השוטר פלה לעצור את רכבו לאחר שנסע במהירות מופרזת של למעלה מ-70 קמ"ש מהמותר, והמשיך בנסיעתו.

למותר לציין, כי נסיעה במהירות כה גבוהה מקימה סיכון ממשי הן לנאשם עצמו והן ליתר המשתמשים בכביש.

כשנאות לעצור לבסוף את רכבו, העליב הנאשם את השוטר, אשר ביצע תפקידו באותה העת, וכינהו "מטומטם" תוך שהוא מפטיר לעברו כי בכוחו לבוא עמו חשבון באמצעות פניה למפכ"ל המשטרה.

הנאשם אף סירב להציג בפני השוטר את רישיונותיו ועזב את המקום.

התנהלותו של הנאשם למן תחילת האירוע ובמהלכו, מבטאת זלזול מתמשך בהוראות החוק ובאנשי אכיפת החוק ומכאן, כי הפגיעה בערכים המוגנים הנזכרים לעיל הינה פגיעה של ממש.

בחנית מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אשר בביצוען הודה הנאשם מעלה, כי העונשים אשר הושתו על נאשמים אשר עברו עבירה של נהיגה במהירות מופרזת הגבוהה בשיעור דומה למהירות בה נהג הנאשם נעה בין פסילה בפועל של רישיון הנהיגה לתקופה של בין 2 חודשים ל-8 חודשים, פסילה על תנאי וקנס הנע בין **₪ 500** ל-**₪ 2,500**, הכל תוך הרשעת הנאשמים בדין, לדוגמא:

1. במסגרת תת"ע (נצרת) 9314-05-11 **מדינת ישראל** נ' **עומר גדיר** [פורסם במאגרים המשפטיים], הושתו על נאשם אשר נהג במהירות הגבוהה ב-68 קמ"ש מהמהירות המותרת העונשים כדלקמן: פסילה לתקופה של 5 חודשים, פסילה על תנאי של 3 חודשים למשך שנתיים וקנס בסך **₪ 1,000**.
2. במסגרת עפ"ת (ב"ש) 20497-03-13 **עימאד סלימאן** נ' **מדינת ישראל** [פורסם במאגרים המשפטיים] אישר בית המשפט המחוזי את גזר דינו של בית המשפט לתעבורה אשר השית על הנאשם, אשר נתפס נוהג במהירות של 152 קמ"ש במקום 90 קמ"ש (62 קמ"ש מעל המותר), עונש של פסילת רישיון הנהיגה בפועל לתקופה של 6 חודשים וכן, עונש פסילה מותנה בן 3 חודשים למשך 3 שנים וקנס בסך **₪ 1,200**.
3. במסגרת עפ"ת (נצרת) 32302-02-12 **לייזרוביץ** נ' **מדינת ישראל** אישר בית המשפט המחוזי את פסק דינו של בית המשפט לתעבורה בצפת אשר השית על נהג אשר נתפס נוהג במהירות של 161 קמ"ש בקטע כביש בו המהירות המותרת הינה 90 קמ"ש (71 קמ"ש מעל המותר) עונש פסילה בפועל לתקופה של 6 חודשים, 3 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים וקנס בסך של **₪ 750** (**בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחתה**).

בחנית מדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירות של העלבת עובד ציבור והפרעה לשוטר במילוי תפקידו מעלה, כי הושתו על נאשמים אשר עברו עבירות אלה עונשי מאסר מותנים וקנס כספי.

1. במסגרת ת"פ (ק"ג) 67416-10-13 **מדינת ישראל** נ' **גרמן דוידוב** [פורסם במאגרים המשפטיים], נידון הנאשם אשר הורשע בעבירות אלה למאסר מותנה בן 6 חודשים למשך 3 שנים, קנס בסך **₪ 500** והתחייבות כספית.
2. במסגרת ת"פ (ראשל"צ) 30302-03-12 **מדינת ישראל** נ' דני **פוסטרלנקו** [פורסם במאגרים המשפטיים] נידון נאשם אשר הורשע בעבירות אלה למאסר מותנה בן 3 חודשים למשך שלוש שנים וקנס כספי בסך **₪ 1,000**.
3. במסגרת ת"פ (י-ם) 40376-06-10 **מדינת ישראל** נ' **עלאן** [פורסם במאגרים המשפטיים], הורשע

הנאשם בעבירות אלה ובית המשפט כיבד את הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים והשית על הנאשם מאסר מותנה בין חודשיים לתקופה של שנתיים, קנס כספי בסך **1,000 ₪** וכן, השית על הנאשם של"צ בהיקף של 100 שעות.

גזירת הדין:

השאלה המרכזית הצריכה הכרעה בענייננו הינה, האם יש מקום בנסיבות העניין שלא להרשיע את הנאשם בדין?

בהתאם לסעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ב-1982 ולהלכה הנוהגת, במצב דברים בו נקבע כי למאן דהו אחריות פלילית בביצוע עבירה אזי, הדבר מצריך הרשעתו בדין וענישתו.

לעניין זה יפים הדברים אשר נאמרו מפי כבוד השופטת א' פרוקצ'יה במסגרת רע"פ 11476/04 **מדינת ישראל נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ**, [פורסם במאגרים המשפטיים] (להלן: **עניין דיסקונט**):

"...על פי העקרון המשפטי הרווח, קיומה של אחריות בפלילים לביצוע עבירות על החוק מחייב הרשעה וענישה כחלק מאכיפת הדין, כנגזר ממטרות הענישה, וכנדרש מיישום עקרו השוויון של הכל בפני החוק. בהתקיים אחריות פלילית, סטייה מחובת הרשעה וענישה היא, על כן, עניין חריג ביותר. ניתן לנקוט בה במצבים נדירים שבהם, באיזון שבין הצורך במימוש האינטרס הציבורי באכיפה מלאה של הדין, לבין המשקל הראוי שיש לתת לנסיבות האינדיבידואליות של הנאשם, גובר בבירור האינטרס של האחרון. כאשר מתקיים חוסר איזון נוקב בין העניין שיש לציבור באכיפת הדין, לבין עוצמת הפגיעה העלולה להיגרם לנאשם מהרשעתו וענישתו, עשוי בית המשפט להשתמש בכלי הנדיר הנתון בידו ולהימנע מהרשעת הנאשם (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337(1997); ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' קליין, פסקה 76 ואילך (4.9.07)... " (שם, בפסקה 32).

פסק הדין המנחה בסוגיית הימנעות מהרשעה ניתן במסגרת ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ"ב(3) 337 (להלן: **הלכת כתב**) במסגרתו עמד בית המשפט על שני הגורמים אשר בהתקיימם ניתן להימנע מהרשעה:

"...אכן, ענישתו של נאשם היא אינדיווידואלית, ובית-המשפט בוחן עניינו של כל נאשם ונאשם ואינו קובע את עונשו אך על-פי מהות העבירה. ואולם, מהותה של העבירה, הצורך בהרתעת הרבים, ובעבירות שקורבן אינו הפרט אלא הציבור כולו אף הוקעת מעשי העבירה - בצירוף מדיניות ענישה אחידה ככל האפשר על יסוד שיקולים אלה - כל אלה משמשים

כגורמים העלולים לגבור אף על שיקומו של הנאשם.

הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל... " (שם, פסקה 7 לפסק דינה של כבוד השופטת ד' דורנר).

בהמשך הדברים, עמד המשנה לנשיא, כבוד השופט ש' לוי, על שיקולי שיקום שונים אשר יש בהם כדי להשפיע על בחינת האפשרות להימנע מהרשעה ובכללם: היות העבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; חומרת העבירה ונסיבות ביצועה; מעמדו של הנאשם והקשר בין מעמדו לביצוע העבירה; מידת הפגיעה באחרים; מידת הסבירות לביצוע עבירות נוספות; האם ביצוע העבירה על ידי הנאשם נבע מהתנהגות מקרית או שמא המדובר בדפוס התנהגות כרונית; נטילת אחריות והבעת חרטה; משמעות ההרשעה על דימויו העצמי של הנאשם והשפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם.

(שם, פסקה 1 לפסק דינו של כבוד השופט לוי).

וכך סוכמה ההלכה מפי כבוד השופט א' א' לוי במסגרת ע"פ 9150/08 מדינת ישראל נ' איתמר ביטון [פורסם במאגרים המשפטיים]:

"... בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337, 341 (1997), עסק בית-המשפט בשאלת הנסיבות להפעלתה של הסמכות הקבועה בסעיף 71א לחוק העונשין (גזירתו של שירות לתועלת הציבור ללא הרשעת הנאשם). נקבע, כי להימנעות מהרשעה זיקה הדוקה לשיקומו של נאשם, ברם, עניין זה מבלי להפחית מערכו, הוא רק אחד מבין אדניה של השתת האחריות בפלילים, על הסנקציות הנלוות לה. מרכיבים אחרים, שענינם בפרט בטיב המעשים שבוצעו ובמידת החומרה הטבועה בהם, עשויים להטות את הכף לחובת הנאשם ולהוביל למסקנה כי מן הדין להרשיעו. כאמור, הכלל הוא כי משהוכחה האשמה יש להשית אחריות בפלילים, ונסיבות מקלות שלזכות הנאשם יוכלו, לכל היותר, להצדיק הקלה בעונש הנלווה להרשעה. הימנעות מהרשעה שמורה למקרים מיוחדים בלבד, בהם שוכנע בית-המשפט כי הפגיעה הקשה שתיגרם לנאשם בעטיה של הרשעה, אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית המעטה שזו תניב. תועלת ציבורית זו אין כוונתה, אך מובן הוא, לנטייה אחר דעת הקהל או המיית לבו. היא נוגעת לתכליות של הרתעת היחיד והרבים, להעברתו של מסר המוקיע את דבר העבירה ואת מבצעו, ולהקפדה על מדיניות ענישה אחידה המקדמת את יסודות השוויון והוודאות... " (שם, בפסקה 7).

ומן הכלל אל הפרט:

מן המקובץ לעיל עולה, כי בעת בחינת אפשרות הימנעות מהרשעה בדין על בית המשפט לערוך איזון בין התועלת הציבורית אשר תניב הרשעת הנאשם ובין הפגיעה אשר תיגרם לנאשם כתוצאה מהרשעתו בדין.

אין צורך להכביר מילים על חשיבותו של האינטרס הציבורי בהגנה על המשתמשים בכבישים.

למרבה הצער, תאונות הדרכים אינן בבחינת מחזה נדיר במחוזותינו וגובות הן קורבנות רבים מידי שנה בשנה.

הנאשם הודה בנסיעה במהירות גבוהה ביותר המגיעה לכ- 157 קמ"ש וברי, כי אין להקל ראש כלל ועיקר במידת הסיכון בה העמיד הנאשם את יתר המשתמשים בכביש באותה העת.

עיון בגיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם בתחום התעבורה מעלה, כי נהיגה במהירות מופרזת אינה זרה לנאשם כלל ועיקר ובין השנים 2000 ל- 2008 נרשמו לחובתו 9 הרשעות קודמות בגין עבירה זו.

כן יצוין, כי במהלך שנת 2006 אף נפסל הנאשם מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 3 חודשים בגין עבירת מהירות.

חומרה יתרה גלומה אף בעבירות העלבת ציבור והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. חומרה זו משתרעת אף מעבר לגבולותיו הצרים של האירוע במסגרתו עבר הנאשם עבירות אלה ואף מעבר לפגיעה האישית באותו עובד ציבור.

בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרה יתרה זו, והתווה את מדיניות הענישה הראויה במקרים מסוג זה.

לעניין זה, יפים דבריו של כבוד השופט ס' ג'ובראן במסגרת רע"פ 5579/10 קריה נגד מדינת ישראל (פורסם במאגרים המשפטיים) כדלקמן:

"... יש להוקיע בחומרה רבה מעשים בהם אדם לוקח את החוק לידי, לשם פגיעה והעלבה בעובדי ציבור במהלך מילוי תפקידם. מעשים אלו מערערים את המוסכמות הבסיסיות ביותר של החברה הדמוקרטית בה אנו חיים. חברה המכבדת את שלטון החוק ואת זכויותיו של הזולת לא תאפשר פגיעה והעלבה כה קשה של נציגי החוק, וכל פגיעה שכזו צריכה להיתקל בקיר ברזל של אפס סובלנות, על מנת לגדוע אלימות מסוג זה במהירות האפשרית. כאמור על מול אלימות מילולית שכזו המכרסמת ביסודות חברתנו הדמוקרטית יש לנקוט בענישה מרתיעה. הציבור נותן את מבטחו בעובדי הציבור ונציגי החוק, "וטובת הציבור מחייבת כי יובטח להם שיוכלו למלא את תפקידם ללא מורא וללא פחד ... מתוקפנים ומאיימים. לכן הכרח להטיל ענישה של ממש, גם למען ישמעו וייראו" (ע"פ 500/87 בורוכוב נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 8.3.1988)). בתקופה המתאפיינת בגלי אלימות פיזית ומילולית כלפי עובדי ציבור, שומה להגן על השירות הציבורי ועל עובדי הציבור מפני פגיעה בלתי ראויה בכבודם ובמעמדם (רע"פ 2660/05 אונגרפלד נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו],

**13.8.2008)). על כן בתי המשפט מחויבים להכביד את ידם ולתת עונשים
מרתיעים (רע"פ 1860/07 נחמני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]
14.6.2007)... (שם, בעמ' 7).**

זה המקום להעיר, כי במסגרת עניין קריה אושר פסק דינו של בית המחוזי אשר ביטל את פסק דינו של בית משפט השלום, אשר בחר שלא להרשיע את הנאשם בעבירות של העלבת עובד ציבור והפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

בית המשפט העליון קבע, כי בית משפט השלום שגה באיזון מכלול השיקולים הרלוונטיים וכי היה מקום להרשיע את הנאשם בדין ולהשית עליו עונש מאסר מותנה.

על דברים ברוח זו, חזר בית המשפט העליון במסגרת ע"פ 333/10 קרן סרנקו נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים המשפטיים] (להלן: **עניין סרנקו**):

**"...המערערת העליבה את השוטרים הממונים על שמירת הסדר הציבורי
והדאגה לביטחון הציבור. אי לכך, שומה על בית המשפט להטיל עונש
מרתיע. אל לנו להשלים עם מצב בו האזרח ברחוב יקבע את סוג השיח
המתנהל בינו לבין איש המשטרה..." (שם, פסקה 9).**

כפי שצוין בעניין קריה דלעיל, בעבירות של העלבת עובד ציבור והפרעה לשוטר במילוי תפקידו גלומה פגיעה חמורה בעקרונות החברה הדמוקרטית.

הדברים אמורים ביחס לאזרח אשר בוחר ליטול את החוק לידי ולפגוע ולהעליב את מי שאמונים על אכיפת החוק.

סבורני, כי פגיעה זו הינה חמורה שבעתיים במצב דברים בו מי שביצע עבירות אלה הינו מי שמכהן או שכיהן בעבר בתפקידים בכירים במערכת השלטון שכן, יש בביצוען של עבירות אלה על ידו כדי לפגוע פגיעה נרחבת יותר בעקרונות השוויון בפני החוק.

אמירתו של הנאשם לפיה יש ביכולתו לבוא חשבון עם השוטר בשל היכרותו עם מפכ"ל המשטרה, מבטאת באופן החד ביותר את הפגיעה החמורה בשלטון החוק ובעקרון השוויון עליהם עמדתי לעיל.

חומרה יתרה בביצוע העבירות נשוא תיק זה, מצאתי אף באופן השתלשלות העניינים במסגרת האירוע נשוא תיק זה ובמה דברים אמורים?

הנאשם נקלע למצב דברים בו הינו מתבקש על ידי שוטר לעצור בעקבות עבירת תנועה אשר ביצע.

למרבה הצער, רבים מאזרחי המדינה נקלעים מידי יום ביומו למצב רגיל זה או עלולים להיקלע אליו בשלב זה או אחר.

אין חולק, כי המדובר בסיטואציה לא נעימה ולעיתים מלחיצה אשר יתכן ואף עלולה היא להוביל לתוצאות לא נעימות לאותו אזרח במידה ואכן ימצא כי ביצע עבירת תנועה כזו או אחרת.

ואולם, התנהגותו של הנאשם איננה רגילה למצבים מסוג זה ואף הייתה חריגה באופן קיצוני מן המצופה מכל אזרח, לא כל שכן מאדם במעמדו של הנאשם.

כעולה מעובדות כתב האישום, בידי הנאשם הייתה האפשרות למתן את התנהגותו ולשקול את אופן התנהלותו אל מול השוטר בשלבים שונים של האירוע ואולם, לא מצא הוא לעשות כן.

ברי, כי אין להשלים עם התנהגות מעין זו, המהווה פגיעה בוטה וקשה בחוק ובנציגיו ואשר יש בה כדי להצביע על זלזול בוטה בחוק ובמי שממונים על אכיפתו.

מכל האמור לעיל עולה, כי קיימת חשיבות רבה בהרשעתו של הנאשם בדין לנוכח חומרת העבירות אשר ביצע, הערכים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה ממעשיו והנזק הרב העלול להיגרם מאי הרשעתו לעקרונות יסוד בשיטת המשפט הדמוקרטית ובראשן כיבוד שלטון החוק ועקרון השוויון בפני החוק.

אל מול זאת, יש לבחון את מידת הפגיעה בנאשם כתוצאה מהרשעתו בדין.

אכן, עסקינן בנאשם בעל זכויות רבות אשר על תרומתו הרבה למדינה במשך שנים רבות אין חולק, המדובר בגיבור ישראל, תת-אלוף בדימוס, בעל אות המופת ממלחמת יום הכיפורים.

הנאשם שימש בתפקידים בכירים רבים בצבא ובצמרת הממשל, ובכל הנוגע לעבירות של העלבת עובד ציבור והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, המדובר בעבירה ראשונה.

ובכל זאת, בכלל נסיבות העניין לא מצאתי כי יש בטיעונים אלה כדי לבכר את אי הרשעתו של הנאשם במקרה דנן ואנמק.

שירות המבחן המליץ שלא להרשיע את הנאשם בדין ואולם, אין בכך כדי לחייב את בית המשפט לאמץ המלצה זו:

"... המלצת שירות המבחן בענייננו הייתה כי יש להימנע מהרשעת המערערת. אך כידוע, בית המשפט איננו מחויב לאמץ את המלצת שירות המבחן. מתפקידו של בית המשפט להעריך ולשקול נסיבות רבות ומגוונות, כמו למשל, חומרת העבירה ונפיצותה בציבור, הגנה על שלום הציבור ובטחונו, הרתעת העבריינים ועבריינים בכוח, וכיוצא באלה. כמובן, שיקולים אלו אינם מתחום שיקוליו של קצין המבחן. השופט היושב בדין הוא אשר ישים במאזני שיקוליו, כאחד השיקולים החשובים, גם את המלצתו של קצין המבחן (ראו גם רע"פ 7913/07 רמז נ' מ"י [פורסם בנבו] (25.11.2007); רע"פ 5434/07 פריג' נ' מ"י [פורסם בנבו] (9.9.2007); ע"פ 405/06 מ"י נ' חלייחל [פורסם בנבו] (8.5.2006)...". (עניין סרנקו דלעיל, פסקה 9).

כפי שצוין לעיל, לא מצאתי כי יש מקום במקרה דנן לאמץ את המלצות שירות המבחן לנוכח חומרת העבירות אשר בוצעו על ידי הנאשם והפגיעה החמורה באינטרס הציבורי העלולה להיגרם מאי הרשעתו.

עוד מצאתי להוסיף, כי לא מצאתי כי עלה בידי הנאשם להצביע באופן קונקרטי על פגיעה מהותית בו כתוצאה מהרשעתו בדיון.

ב"כ הנאשם התייחס כאמור בטיעונו לשאיפותיו הפוליטיות של הנאשם ואולם, סבורני, כי אין די בכך כדי להוות אינטרס מהותי בעיקר לנוכח העובדה כי הנאשם כיום אינו איש ציבור ולא הובאה כל ראיה לפגיעה מהותית בפרנסתו.

אין לקבל את הטענה לפיה אופן התנהלותו זו של הנאשם נבעה מסד זמנים בו היה נתון בשל כניסת השבת.

ראשית, וזאת יש לומר, על הנאשם היה לכלכל צעדיו בכדי שלא להיקלע למצב זה אשר הביא אותו למצב בו סיכן חיי אדם, כך ממש, ולאחר מכן, עלב בשוטר אשר ביצע תפקידו נאמנה והפריע לו במילוי תפקידו.

שנית, קבלת טענה מעין זו, תהפוך לתירוץ שגור בפי כל אזרח אשר יבחר להתנהג באופן זה כלפי אנשי חוק אשר יבקשו לבצע תפקידם וזאת, אין לאפשר.

אין בליבי ספק כי המצב דנן אינו נוח לנאשם, וכי מבחינה ציבורית עלולות להיות השלכות להרשעה זו.

כמו כן, לא נעלמה מעיני מבוכתו של הנאשם כתוצאה ממעורבותו בהליך זה ומפרק הזמן אשר חלף ממועד קרות האירוע.

אולם, חרף זאת, סבורני כי אין מנוס מהרשעתו של הנאשם שכן, הפגיעה באינטרסים ציבוריים נרחבים עולה עשרת מונים על פני מידת הפגיעה באינטרס של הנאשם.

יחד עם זאת, מצאתי כי יש בזכויותיו הרבות של הנאשם והעובדה כי הינו נעדר עבר פלילי בכל הנוגע לעבירת העלבת עובד ציבור והפרעה לשוטר במילוי תפקידו ובזיקה לעובדה כי עסקינן בעבירות משנת 2008, כדי להצדיק הקלה ביחס לעונש שיושת עליו.

הכרעת דין

סוף דבר:

לאור כל האמור לעיל, הנני מרשיע את הנאשם על פי הודאתו בעבירות אשר יוחסו לו בכתב האישום.

ניתנה והודעה היום י"ח סיוון תשע"ד, 16/06/2014 במעמד הנוכחים.

גזר דין

לאור האמור לעיל, הנני גוזר על הנאשם את העונשים כדלקמן:

מאסר על תנאי למשך חודשיים ואולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור בתוך תקופה של שנתיים מהיום עבירה לפי סעיף 275 ו/או 288 לחוק העונשין התשל"ז-1977.

קנס כספי בסך **1,500 ₪** או 15 ימי מאסר תחתיו. הקנס ישולם ב-3 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.8.14

עמוד 11

ובראשון לכל חודש שלאחריו.

פסילה בפועל מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 5 חודשים בניכוי הפסילה המנהלית בתיק זה. הפקדת רישיון הנהיגה תיעשה עד ליום 1.7.14.

פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 4 חודשים ואולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור בתוך תקופה של שנתיים מהיום עבירה לפי סעיף 54(א) לתקנות התעבורה התשכ"א-1961.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בנצרת בתוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום י"ח סיוון תשע"ד, 16/06/2014 במעמד הנוכחים.

החלטה

בשים לב לדברי הצדדים, הנני מורה על עיכוב רכיב העונש של הפסילה כך שהנאשם יפקיד את רישיונו עד ליום 1.9.14 שעה 12:00 במזכירות בית המשפט או עד החלטה אחרת ככל שתהיה מטעם בית המשפט המחוזי.

ניתנה והודעה היום י"ח סיוון תשע"ד, 16/06/2014 במעמד הנוכחים.

הוקלד על ידי שרית כהן